

Έφταναν με κάποια γωνιά τους τσακισμένη, πάντα με κάποιο σκισιματάκι κάπου, με γραφή συχνά τόσο δυσδιάκριτη σαν να είχαν ταξιδέψει σε όλη την Ευρώπη μέσα σε κάποια κωλότσεππ. Μια-δυο φορές, το μελάνι έμοιαζε σαν ξεβαμμένο από βροχή, κρασί ή ίσως δάκρυα. Άλλοτε ήταν ξασπρισμένες από τον ήλιο, και τα ξεθωριασμένα γραμματόσημα μαρτυρούσαν πως το ταξίδι τους είχε διαρκέσει πολλές εβδομάδες.

Η πρώτη τέτοια καρτ ποστάλ είχε καταφθάσει τέλη Δεκέμβρη και από τότε ακολούθησαν κι άλλες, με αυξανόμενη συχνότητα. Η Έλι Τόμας άρχισε να τις περιμένει με λαχτάρα και αδημονία. Αν περνούσε μια βδομάδα ή και παραπάνω χωρίς να λάβει κάρτα, περνούσε ξανά από κόσκινο την αλληλογραφία της, μήπως και είχε έρθει αλλά παράπεσε. Η γραμματοθυρίδα της –μία από τις δώδεκα στην κοινόχρηστη είσοδο της πολυκατοικίας– περιείχε κυρίως λογαριασμούς, ή υπενθυμίσεις για ανεξόφλητους λογαριασμούς, κι ένα σωρό διαφημιστικά για μαζική εστίαση. Μεγάλο μέρος της αλληλογραφίας που έφτανε στη θυρίδα της απευθυνόταν σε προηγούμενους ενοίκους που είχαν μετακομίσει προ πολλού κι έτσι η Έλι υπέθεσε ότι ο ή η «Σ. Ίμποτσον», στο άτομο όπου απευθύνονταν οι καρτ ποστάλ, ήταν ένας ή μία από αυτούς.

Με εξαίρεση τις πολύχρωμες καρτ ποστάλ με εικόνες πάντα από την Ελλάδα, όλα τα υπόλοιπα αδέσποτα γράμματα η Έλι τα έριχνε στο ταχυδρομικό κουτί στη γωνία του οικοδομικού τετραγώνου, αφού πρώτα ορνηθοσκάλιζε πάνω τους τις λέξεις «Να επιστραφεί στον αποστολέα» – αν και το ταχυδρομείο σίγουρα τα προωθούσε στον σκουπιδοτενεκέ.

Οι καρτ ποστάλ δεν γινόταν να επιστραφούν στον αποστολέα. Ο αποστολέας ήταν άγνωστος. Και η υπογραφή κάτω από τα σύντομα κείμενα ήταν ένα σκέτο «Α». «Α» όπως «Ανώνυμος». Και όποιος ή όποια κι αν ήταν ο ή η Σ. Ίμποτσον, τίποτε άλλο δεν είχε φτάσει με το ταχυδρομείο σε αυτό το όνομα παραλήπτη μέσα στα τρία χρόνια που έμενε η Έλι σ' εκείνο το καταθλιπτικό διαμέρισμα στο Κένσαλ Ράιζ. Θα ήταν κρίμα να καταλήξουν στα σκουπίδια και οι καρτ ποστάλ.

Άρχισε, λοιπόν, να τις καρφισώνει σε έναν μεγάλο πίνακα από φελλό, που, πέρα από τον ΑΜΚΑ της καρφισωμένο σε ένα κομμάτι χαρτί σε μια γωνιά και κάποια λίστα για ψώνια πότε πότε, παρέμενε άδειος. Όσο περνούσαν οι εβδομάδες, οι κάρτες συνέθεταν ένα ζωηρόχρωμο μωσαϊκό με κυρίαρχα χρώματα το μπλε και το λευκό – ουρανός, θάλασσα, βάρκες και ασβεστωμένα σπίτια με μπλε παντζούρια. Ως και η σημαία που διακρινόταν σε κάποιες από αυτές ήταν στα ίδια πούρα χρώματα.

...Μεθώνη, Μυστράς, Μονεμβασιά, Ναύπακτος, Ναύπλιο, Ολυμπία, Σπάρτη...

Τα ονόματα αυτά απέπνεαν μια μαγεία και η Έλι αφέθηκε στη σαγήνη τους. Λαχτάρησε να βρισκόταν στα μέρη που προσδιόριζαν. Στροβιλίζονταν στο μυαλό της όπως τόσες και τόσες ξένες λέξεις με ήχο μελωδικό αλλά άγνωστο νόημα: Καλαμάτα, Καλάβρυτα, Κοσμάς. Και η λίστα μάκρανε...

Οι εικόνες στον πίνακα από φελλό φώτιζαν το ημιυπόγειο διαμέρισμά της, πρόσθεταν χρώμα στο κατά τα άλλα μονότονο σπιτικό της – κάτι που είχε προσπαθήσει, αλλά δεν είχε καταφέρει, να πετύχει μ' εκείνα τα ριχτάρια από το Χάμιπτατ.

Με γραφή στρωτή, κάπως καλλιγραφική –και ενίοτε δυσανάγνωστη– ο αποστολέας των καρτών μετέδιδε λίγες πληροφορίες αλλά άφθονο ενθουσιασμό.

Από το Ναύπλιο: Έχει κάτι ξεχωριστό.

Από την Καλαμάτα: Αποπνέει τόση ζεστασιά.

Από την Ολυμπία: Αυτή η εικόνα σου δίνει μόνο μια πάρα πολύ μικρή γεύση.

Η Έλι άρχισε να επιτρέπει στον εαυτό της να φαντάζεται πως ήταν η «Σ» και να ονειρεύεται τους τόπους όπου έμοιαζε να την προσκαλεί αυτός ο «Α».

Ο αποστολέας συχνά περιέγραφε έναν τρόπο ζωής που η Έλι δεν είχε ποτέ φανταστεί.

Οι άνθρωποι εδώ μοιάζει να μην καταλαβαίνουν τη μοναχικότητα. Ακόμη και καθώς έγραφα αυτή την κάρτα, με πλησίασε κάποιος και με ρώτησε από πού ήμουν και τι έκανα εδώ. Ήταν δύσκολο να του εξηγήσω.

Για τους Έλληνες, το να είναι κανείς μόνος του είναι το χειρότερο πράγμα στον κόσμο. Γι' αυτό, πάντα κάποιος έρχεται να μου μιλήσει, να με ρωτήσει ή να μου πει κάτι.

Με καλούν στα σπίτια τους, σε πανηγύρια, ακόμα και σε βαφτίσια. Τόση φιλοξενία δεν έχω συναντήσει άλλη φορά. Τους είμαι εντελώς ξένος, αλλά μου φέρονται σαν να ήμουν φίλος τους από τα παλιά.

Κάποιες φορές, με προσκαλούν στο τραπέζι τους σε κάποιο καφενείο και πάντα, μα πάντα, έχουν κάποια ιστορία να μου διηγηθούν. Την ακούω και την καταγράφω. Ξέρεις πώς είναι καμιά φορά οι γέροι άνθρωποι. Η μνήμη θολώνει το περίγραμμα της πραγματικότητας. Όμως δεν πειράζει. Λαχταρώ να μοιραστώ αυτές τις ιστορίες μαζί σου.

Ωστόσο, όλες οι κάρτες έκλειναν θλιβερά:

Χωρίς εσένα αυτός ο τόπος είναι ένα τίποτα. Μακάρι να ήσουν εδώ. Α.

Ο επίλογος ήταν απλός, αληθινός και λυπτερός. Μα η/ο «Σ» δεν θα μάθαινε ποτέ πόσο πολύ λαχταρούσε να ήταν μαζί της/του ο ανώνυμος αποστολέας.

Ήταν Απρίλης μήνας, όταν μια μέρα έφτασαν τρεις κάρτες μαζεμένες. Η Έλι ξετρύπωσε τον παλιό της άτλαντα και άρχισε να εντοπίζει τα μέρη. Έσकिσε τη σελίδα και την καρφίτωσε πλάι στις κάρτες στον πίνακα από φελλό, σημειώνοντας όλους τους τόπους και ικνηλατώντας το ταξίδι του αποστολέα. Άρτα, Πρέβεζα, Μετέωρα. Όλα τους μαγικά και ασυνήθιστα ονόματα.

Αυτή η χώρα, που δεν την είχε ποτέ της επισκεφθεί, γινόταν κομμάτι της ζωής της. Όπως σημείωνε εύστοχα και ο ίδιος ο αποστολέας, οι εικόνες ήταν ανήμπορες να μεταφέρουν τις μυρωδιές ή τους ήχους της Ελλάδας. Το μόνο που μπορούσαν να προσφέρουν ήταν μια φευγαλέα ματιά, ένα στιγμιότυπο. Ακόμη κι έτσι όμως, η Έλι είχε αρχίσει να την ερωτεύεται.

Κάθε βδομάδα που περνούσε και με κάθε καινούρια καρτ ποστάλ, η λαχτάρα της Έλι να δει την Ελλάδα από κοντά φούντωνε ολοένα και περισσότερο. Ποθούσε τα φωτεινά χρώματα και τη λιακάδα που υπόσχονταν οι κάρτες. Όλο τον χειμώνα έφευγε για τη δουλειά της πριν το χάραμα και γυρνούσε σπίτι της στις επτά, κι έτσι οι κουρτίνες παρέμεναν διαρκώς κλειστές. Αλλά κι όταν ήρθε η άνοιξη δεν άλλαξε τίποτα. Ο ήλιος δεν έβρισκε από πού να μπει. Δεν ήταν ζωή αυτή. Δεν ήταν καθόλου αυτό που ήλπιζε όταν είχε μετακομίσει εδώ από το Κάρντιφ. Τα φώτα του Λονδίνου που ήλπιζε να βρει δεν ήταν τόσο λαμπερά. Μόνο οι κάρτες τής έφτιαχναν τη διάθεση – μόλις έφτασαν, προστέθηκαν στο κολάζ η Καλαμπάκα, η Καρδίτσα και η Κατερίνη.

Ήταν πωλήτρια διαφημιστικού χώρου σε ένα συντεχνιακό περιοδικό. Από την πρώτη κιόλας ημέρα, η δουλειά της δεν την είχε ενθουσιάσει, αλλά το γραφείο ευρέσεως εργασίας την είχε πείσει πως θα της «άνοιγε τον δρόμο» για τον χώρο των εκδόσεων. Στην πορεία, η Έλι συνειδητοποίησε ότι αυτός ο δρόμος δεν θα ήταν και ο συντομότερος. Οι πελάτες έμοιαζαν δεκτικοί στη βαθιά φωνή της με την ουαλική προφορά και πετύχαινε εύκολα τους στόχους που της έθετε ο Προϊστάμενος Τηλεπωλήσεων. Έτσι, της έμεναν μερικές ώρες την ημέρα για να κερδίσει λίγα επιπλέον ποσοστά ή, όπως τώρα, να χαζέψει στο ίντερνετ, κοιτάζοντας

εικόνες και πληροφορίες για την Ελλάδα. Ανάμεσα στους πολλούς άλλους νέους ανθρώπους λίγο πριν τα τριάντα που έκαναν την ίδια δουλειά τριγύρω, πολλοί ήταν νθοποιοί ή τραγουδιστές σε «διάλειμμα» από την καριέρα τους, που καθόλου δεν ήθελαν να βρίσκονται εκεί. Οι περισσότεροι στις γύρω ανώνυμες σειρές πωλητών ονειρεύονταν να βρίσκονταν επί σκηνής. Η Έλι ονειρευόταν να βρίσκοταν κάπου πολύ πιο μακριά από το Γουέστ Εντ.

Οι καρτ ποστάλ τής είχαν γίνει έμμονη ιδέα. Οι εξιδανικευμένες εικόνες που συνέλεγε αποκτούσαν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία. Όταν μπήκε το καλοκαίρι, άρχισαν να καταφθάνουν κάρτες από νησιά. Απίστευτα όμορφες εικόνες, με γαλάζιες θάλασσες που λαμπύριζαν κάτω από γαλάζιους ουρανούς. Άνδρος, Ικαρία. Άραγε υπήρχαν στ' αλήθεια αυτά τα μέρη; Ή μήπως οι φωτογραφίες ήταν ρετουσαρισμένες;

Πέρασαν μερικές εβδομάδες χωρίς να φτάσει καμία καρτ ποστάλ. Κάθε πρωί όλο τον Αύγουστο, η Έλι έτρεχε στη γραμματοθυρίδα της και, όταν έβλεπε ότι δεν είχε έρθει κάρτα, αισθανόταν μια σουβλιά απογοήτευσης. Κάθε διαψευσμένη προσμονή και μια ματαιωμένη ελπίδα· όμως δεν μπορούσε να σταματήσει. Η τελευταία Δευτέρα του Αυγούστου είναι αργία στη Μεγάλη Βρετανία, κι έτσι η Έλι πήγε για τριήμερο στο Κάρντιφ να δει τους γονείς της. Το Σάββατο το βράδυ βγήκε σε αγαπημένα στέκια με παλιούς συμμαθητές της. Όλοι τους στο μεταξύ είχαν παντρευτεί και άρχιζαν να κάνουν παιδιά. Μια συμμαθήτριά της, στον γάμο της οποίας η Έλι ήταν παράνυφη, της ζήτησε να γίνει νονά του παιδιού της. Η Έλι ένιωσε υποχρεωμένη να δεχτεί, αλλά ταυτόχρονα αισθάνθηκε μια αμηχανία για το χάσμα που φάνηκε να τη χωρίζει από τους συνομήλικούς της.

Έκανε κρύο στην Ουαλία, αλλά και το Λονδίνο φάνταζε πιο γκριζό από ποτέ την ώρα που το τρένο έφτανε στον σταθμό Πάντινγκτον. Στο μετρό προς το Κένσαλ Ράιζ, το μυαλό της Έλι πήγε και πάλι στις καρτ ποστάλ. Άραγε είχε έρθει κάποια στο μεταξύ; Με το που μπήκε στην είσοδο της πολυκατοικίας, η άδεια

γραμματοθυρίδα τής έδωσε την απάντηση. Η Έλι υπολόγισε ότι είχε περάσει πάνω από μήνας από τότε που είχε λάβει την τελευταία από την Ικαρία.

Όταν μπήκε στο διαμέρισμά της, η Έλι συνειδητοποίησε ότι οι κάρτες στον πίνακα από φελλό είχαν αρχίσει να κυρτώνουν, αλλά τα χρώματά τους παρέμεναν πάντα ζωηρά. Τόσο ζωηρά που ήταν λίγο βασανιστικά. Άραγε είχε έρθει η ώρα να διαπιστώσει αν ήταν αληθινοί οι γαλανοί ουρανοί που απεικόνιζαν; Να δει αν το φως ήταν τόσο γλαυκό όσο φαινόταν; Άραγε ήταν πάντα τεχνητά εξω-ραϊσμένες οι εικόνες στις καρτ ποστάλ; Ή μήπως περιείχαν κάποια όση πραγματικότητας;

Η Έλι έλεγε αν ίσχυε ακόμα το διαβατήριό της –το είχε χρησιμοποιήσει τελευταία φορά πριν από δύο χρόνια για ένα Σαββατοκύριακο στην Ισπανία– και βρήκε μια πτήση για Αθήνα που κόστιζε λιγότερο κι από ένα φθινό ζευγάρι μπότες που είχε μόλις αγοράσει στο Κάρντιφ. Δεν ήταν περιπετειώδης ταξιδεύτρια. Σε όλη της τη ζωή, είχε πάει τέσσερις φορές στην Ισπανία, δύο φορές στην Πορτογαλία και μερικές φορές στη Γαλλία – σε παιδική κατασκήνωση. Καθώς κόντευε τέλος της σεζόν, η Έλι δεν δυσκολεύτηκε να βρει ξενοδοχείο σε λογική τιμή. Αφού έκανε έρευνα σε μερικούς ιστότοπους, τελικά έκανε κλικ σε ένα όνομα που αναγνώρισε: Ναύπλιο. Διαμονή μίας εβδομάδας με ημιδιατροφή σε κοντινό θέρετρο θα κόστιζε εκατόν είκοσι λίρες. Θα έβλεπε επιτέλους έστω έναν από τους τόπους που είχε επισκεφθεί ο «Α», ίσως περισσότερους αν είχε χρόνο. Η απόφασή της ήταν εντελώς αυθόρμητη, ωστόσο αισθανόταν ότι η ιδέα τής είχε μπει στο μυαλό εδώ και μήνες.

Η επόμενη εβδομάδα πέρασε αστραπιαία. Όταν είπε στον μελίσρρυτο προϊστάμενό της ότι ήθελε να πάρει άδεια δέκα ημερών, εκείνος έδειξε αδιαφορία. «Ενημέρωσέ με όταν επιστρέψεις», της είπε. Η κάπως διφορούμενη απάντησή του την έκανε να αναρωτιέται μήπως είχε απολυθεί.

Αλλά με το που είδε την κάρτα επιβίβασής της να ξεπροβάλλει με θόρυβο από τον εκτυπωτή, η Έλι ήξερε ότι δεν θα της έλειπε

καθόλου αυτή η αίθουσα χωρίς παράθυρα, με τις σειρές των τηλεφώνων.

Δεν έβλεπε την ώρα να ξεφύγει από το χλιαρό εγγλέζικο καλοκαίρι που θα μεταστοιχειωνόταν ανύποπτα σε φθινόπωρο. Η τελευταία κάρτα που είχε στείλει ο «Α» απεικόνιζε ένα όμορφο λιμάνι με χαριτωμένα σπίτια και βάρκες. Η Έλι σαν να άκουγε τον παφλασμό του νερού. Η εικόνα ήταν γαλήνια και, κυρίως, θελκτική.

Ικαρία: Βγαλμένη από άλλη εποχή.

Ήταν καιρός να δει αυτή την καινούρια χώρα και να διαπιστώσει αν ήταν αλήθεια αυτά που έλεγε ο «Α». Μιλούσε πράγματι ο κόσμος στους ξένους; Τους προσκαλούσε στο σπίτι του; Στα τρία χρόνια που ζούσε η Έλι στο Λονδίνο, δεν είχε δεχτεί ποτέ καμία πρόσκληση ούτε καν από συνάδελφό της, πολύ περισσότερο από ξένο σε κάποια καφετέρια. Όλα αυτά τα πράγματα ήθελε να τα ζήσει.

Το βράδυ πριν το ταξίδι της ήταν τόσο ενθουσιασμένη που δεν της κολλούσε ύπνος. Τελικά αποκοιμήθηκε τόσο βαθιά που δεν άκουσε το ξύπνητήρι και την ξύπνησαν λίγο αργότερα οι φωνές μεθυσμένων έξω στον δρόμο. Γι' αυτούς τελείωνε μια βραδιά διασκέδασης, όμως για την Έλι μόλις ξεκινούσε μια καινούρια μέρα. Πετάχτηκε από το κρεβάτι της και, χωρίς να κάνει ντους, φόρεσε τα ρούχα που είχε βάλει χθες. Έριξε μια τελευταία ματιά για να βεβαιωθεί ότι οι κλειδαριές ήταν κλειδωμένες και τα φώτα σβηστά, και βγήκε από το διαμέρισμά της.

Τσουλώντας τη βαλίτσα της προς την εξώπορτα, παρατήρησε κάτι να προέχει στη γραμματοθυρίδα της. Παρόλο που είχε καθυστερήσει από το πρόγραμμά της κατά μία ώρα, ένιωσε την ακαταμάχητη επιθυμία να δει τι είναι. Ήταν ένα πακέτο σε μέγεθος βιβλίου, που είχε πάνω του καμιά δεκαριά γραμματόσημα σε άτακτη διάταξη. Το όνομα παραλήπτη είχε μουντζουρωθεί από τη σφραγίδα του ταχυδρομείου, αλλά η διεύθυνση ήταν αρκετά ευκρινής. Η Έλι αναγνώρισε αμέσως τον γραφικό χαρακτήρα και η καρδιά της πετάρισε.

Δεν προλάβαινε να ανοίξει το πακέτο, κι έτσι άνοιξε το φερμουάρ της χειραποσκευής της και το έβαλε μέσα. Για τις επόμενες δύο ώρες, η μόνη της έγνοια θα ήταν να προλάβει το αεροπλάνο. Είχε είκοσι λεπτά περπάτημα, ή δέκα λεπτά τροχάδην, ως το νυχτερινό λεωφορείο που θα την πήγαινε στον σταθμό του τρένου στο Στάνστεντ. Η πρωινή βιασύνη δεν είχε εκδηλωθεί ακόμα. Οι περισσότεροι επιβάτες ήταν άνθρωποι που εργάζονταν στο αεροδρόμιο.

Η γυναίκα στο γκισέ επιβίβασης της μίλησε κοφτά.

«Μόλις που προλάβετε», της είπε. «Η πύλη κοντεύει να κλείσει».

Η Έλι πήρε γρήγορα πίσω την κάρτα επιβίβασης και έτρεξε προς το αεροσκάφος. Ήταν η τελευταία επιβίβαση. Γεμάτη άγχος, λαχανιασμένη και εξουθενωμένη, βυθίστηκε στο κάθισμά της και, σχεδόν αμέσως, το μετάνιωσε που φορούσε το χειμωνιάτικο πανωφόρι της. Το βρήκε πρόχειρο πάνω σε μια καρέκλα στο σπίτι της και, στις τέσσερις το πρωί, δεν προλάβαινε να σκεφτεί με καθαρό μυαλό τι θα χρειαζόταν στο ταξίδι της. Τώρα ήταν αργά. Έβγαλε με κόπο το κατακόκκινο μοντγκόμερι, το τύλιξε ρολό και το σφηνωσε κάτω από το κάθισμά της. Η αεροσυνοδός έλεγχε ήδη αν όλοι οι επιβάτες είχαν προσδεθεί και το αεροπλάνο ξεκινούσε την τροχοδρόμηση.

Η Έλι αποκοιμήθηκε πριν καν απογειωθούν. Ξύπνησε τρεις ώρες αργότερα, με πιασμένο σβέρκο και βασανιστική δίψα. Δεν είχε προλάβει ούτε να αγοράσει ένα μπουκαλάκι νερό και ευχόταν να περάσει σύντομα το καροτσάκι με τα αναψυκτικά. Όμως, κοιτώντας έξω από το παράθυρο, δεν άργησε να καταλάβει ότι κάτι τέτοιο ήταν απίθανο να συμβεί. Βρίσκονταν ήδη στο τελικό στάδιο της καθόδου. Μπροστά της έβλεπε θάλασσα και λόφους, παραλληλόγραμμα χωράφια, σειρές από δέντρα, σπίτια και κάποια μεγαλύτερα οικοδομήματα, ακόμα και το γνώριμο σήμα της φίρμας Ikea. *Έχει και στην Αθήνα;* Καθώς η Έλι αποτύπωνε στο μυαλό της τις πρώτες εικόνες, οι τροχοί του αεροπλάνου ακούμπησαν με έναν γδούπο στον διάδρομο προσγείωσης. Μερικοί επιβάτες χειροκρότησαν τον πιλότο,

πράγμα που της φάνηκε παράξενο. Πάντα πίστευε ότι το να φτάνουν οι επιβάτες σώοι στον προορισμό τους ήταν απλώς η δουλειά του πιλότου και όχι κάποιο εξαιρετικό κατόρθωμα.

Με το που άνοιξαν οι πόρτες του αεροσκάφους ξεχύθηκε στην καμπίνα ένα ζεστό αεράκι και μια οσμή άγνωστη στην Έλι. Ίσως να ήταν ατμοσφαιρική ρύπανση ανάμεικτη με θυμάρι, πάντως τα ρουθούνια της τη ρούφηξαν με ευχαρίστηση.

Όταν έβαλε το χέρι μέσα στην τσάντα της για να βγάλει το διαβατήριό της, το πρώτο αντικείμενο που ακούμπησε ήταν το πακέτο. Η ουρά στον έλεγχο διαβατηρίων προχωρούσε με αργούς ρυθμούς, κι έτσι η Έλι είχε τον χρόνο να σκίσει μια γωνιά από το καφετί χαρτί περιτυλίγματος και να ρίξει μια κλεφτή ματιά στο περιεχόμενο του πακέτου. Ήταν ένα δερματόδετο μπλε σημειωματάριο, με σελίδες ελαφρά κιτρινωμένες στις άκρες. Η Έλι έβαλε ξανά το πακέτο μέσα στην τσάντα της.

Ένα πούλμαν τη μετέφερε από το αεροδρόμιο στον σταθμό των ΚΤΕΛ Κηφισού. Σύγχυση και οχλοβοή επικρατούσε στον σταθμό, με τις μηχανές των λεωφορείων να βρυχώνται και τους οδηγούς να ανακοινώνουν τις αναχωρήσεις φωναχτά για να ακουστούν πάνω από τη φασαρία που έκαναν οι ταξιδιώτες καθώς πηγαино-έρχονταν κατά κύματα, σέρνοντας ξοπίσω τους τσάντες και βαλίτσες. Η Έλι κόντεψε να πάθει ασφυξία από την αιπλά μυρωδιά του ντίζελ.

Εντέλει κατάφερε να βρει το σωστό γκισέ για τον προορισμό της, πλήρωσε τα δεκαπέντε ευρώ για το εισιτήριο και, μόλις ένα λεπτό πριν από την αναχώρηση του λεωφορείου, πρόλαβε να αγοράσει ένα αναψυκτικό και μερικά μπισκότα πριν επιβιβαστεί.

Έπιασε μια θέση δίπλα σε παράθυρο και, κοιτάζοντας το πανδαιμόνιο που επικρατούσε στον σταθμό, κατάλαβε αμέσως ότι ο «Α» είχε δίκιο σε ένα πράγμα: ο κόσμος εδώ δεν τα πήγαινε καλά με την ψυχία. Η γυναίκα που κάθισε δίπλα της δεν ήξερε λέξη αγγλικά, όμως αυτό δεν την εμπόδισε να μιλήσει με την Έλι για περίπου μία ώρα πριν αποκοιμηθεί. Σε αυτό το διάστημα, πρόλαβε να ενημερώσει την Έλι για τα παιδιά της, τι δουλειά έκαναν και

πού ζούσαν, αλλά και να την κεράσει δύο ντολμαδάκια και ένα κομμάτι φρέσκια πορτοκαλόπιτα – φροντίζοντας να της δώσει ένα δεύτερο κομμάτι τυλιγμένο σε χαρτοπετσέτα για μετά. Η Έλι έριξε μια ματιά στο πακέτο που κούρνιαζε κάτω από τη ζακέτα της. Σχεδίαζε να ξεφυλλίσει το σημειωματάριο κατά τη διάρκεια του ταξιδιού της, όμως η θαλπωρή του ήλιου που έμπαινε από το παράθυρο και το μονότονο βουτό του λεωφορείου τη νανούρισαν και αποκοιμήθηκε.

Μόνο όταν το λεωφορείο έφτασε στο Ναύπλιο, σχεδόν τρεις ώρες αργότερα, η Έλι παρατήρησε ότι της έλειπε το πανωφόρι της. Θα το είχε ξεχάσει στο αεροπλάνο. Περιμένοντας στον ήλιο να ξεφορτωθεί η βαλίτσα της από τον χώρο αποσκευών του λεωφορείου, η ενόχλησή της για την αφηρημάδα της άρχισε να εξατμίζεται. Με τη ζέση που έκανε εδώ, εκείνο το χοντρό παλτό θα της ήταν περιττό βάρος. Ένιωσε σαν φίδι που απέβαλλε το παλιό του δέρμα.

Έξω από τον σταθμό υπήρχε πιάτσα ταξί που, σύμφωνα με τον ταξιδιωτικό οδηγό της, ήταν το μέσο που έπρεπε να πάρει η Έλι για να φτάσει στο ξενοδοχείο της στο Τολό. Πριν από αυτό, όμως, ανυπομονούσε να δει λίγο Ναύπλιο. Τσουλώνοντας ξοπίσω της τη μικρή της βαλίτσα, πήρε τον δρόμο για την παλιά πόλη ακολουθώντας τις πινακίδες που, ευτυχώς, ήταν γραμμένες στα αγγλικά.

Σε λίγο βρέθηκε στην κεντρική πλατεία, που την αναγνώρισε αμέσως από την καρτ ποστάλ. Η αίσθηση του γνώριμου την έκανε να χαμογελάσει.

Συνηθισμένη να είναι μόνη της, η Έλι κάθισε με άνεση στην πρώτη καφετέρια που είδε. Εξυπηρετήθηκε γρήγορα και ο καπουτσίνο της έφτασε αμέσως, συνοδευόμενος από ένα ποτήρι παγωμένο νερό και δύο μικρά, ζεστά μπισκότα καρυδιού. Για δεύτερη φορά μέσα σε λίγες ώρες, η Έλι βίωνε την ελληνική φιλοξενία που τόσο συχνά ανέφερε ο «Α».

Πίνοντας γουλιά γουλιά τον καφέ της, περιεργαζόταν το περιβάλλον ολόγυρα. Ήταν Παρασκευή, σούρουπο. Η πλατεία έσφυζε από ανθρώπους κάθε ηλικίας – άλλοι έσπρωχναν καρτσάκια με μωρά, μερικοί έκαναν ποδήλατο, κάποιοι έκαναν επίδειξη με τις

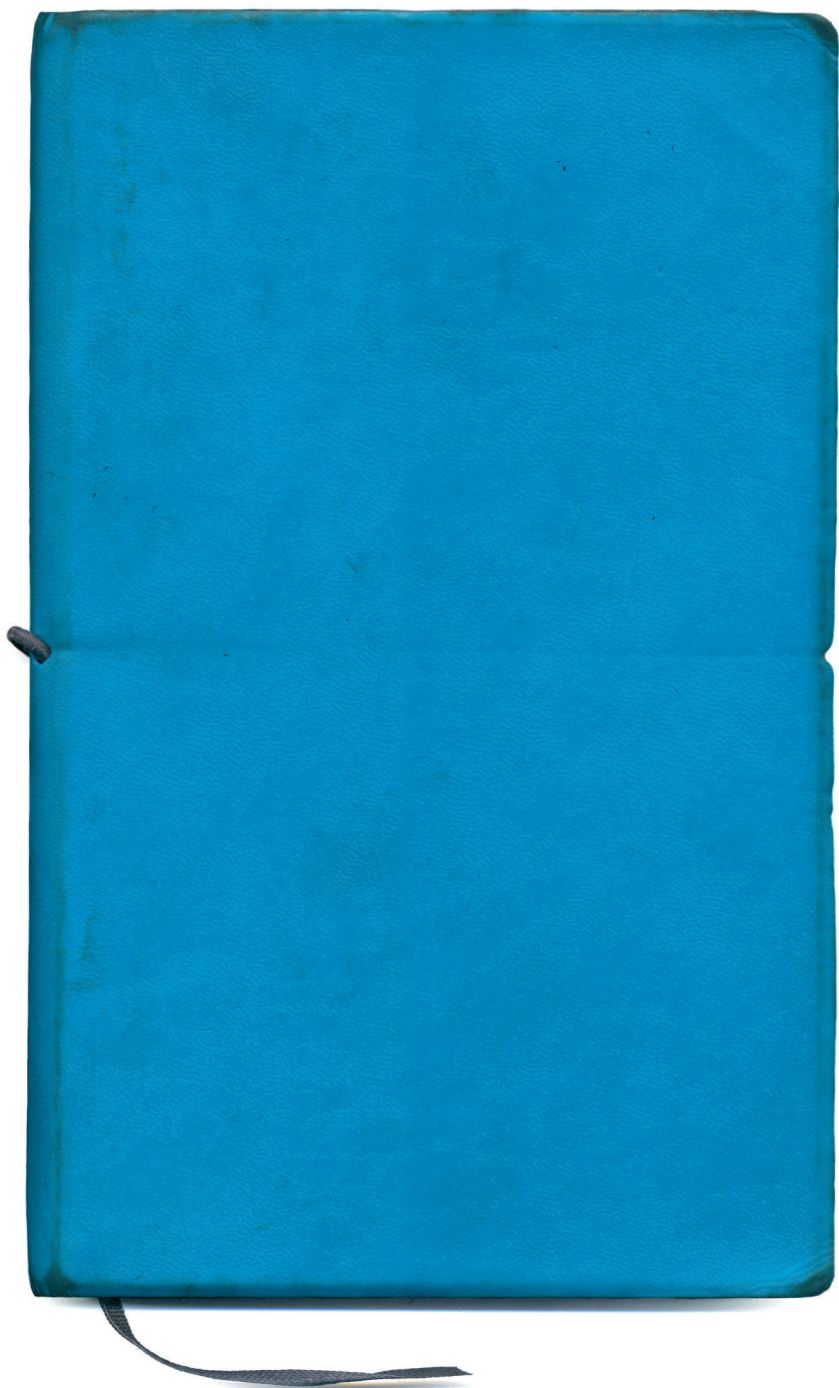
ικανότητες τους στα πατίνια, κάποιοι άλλοι απλώς έκαναν περίπατο, μερικοί πιασμένοι αγκαζέ και οι γηραιότεροι στηριζόμενοι σε μπαστούνια. Οι πάνω από δέκα καφετέριες στην περίμετρο της πλατείας ήταν φίσκα. Ήταν μια γλυκιά βραδιά στα μέσα του Σεπτεμβρη.

Η Έλι είχε ακουμπήσει το πακέτο μπροστά της στο τραπέζακι. Έβγαλε το δάχτυλο στην τρύπα που είχε ανοίξει στη μια γωνιά του νωρίτερα και έσκισε όλο το επάνω μέρος του χαρτιού. Έβγαλε έξω το σημειωματάριο και σφώνωσε το περιτύλιγμα στην πλαϊνή θήκη της τσάντας της. Περιεργάστηκε για λίγο το σημειωματάριο, γυρίζοντάς το και από τις δύο πλευρές. Οι καρτ ποστάλ ήταν κατά κάποιον τρόπο «δημόσιες», το περιεχόμενό τους εκτεθειμένο στη θέα οποιουδήποτε τύχαινε να τις δει. Όμως ένα σημειωματάριο; Μήπως θα ήταν σαν να διάβαζε λαθραία το ημερολόγιο κάποιου; Μήπως θα ήταν παραβίαση της ιδιωτικής ζωής; Σίγουρα έτσι ένιωθε καθώς άνοιγε το εξώφυλλό του με τρακ. Ξεφυλλίζοντάς το, η Έλι είδε ότι κάθε σελίδα του ήταν γεμάτη με το γνώριμο μαύρο μελάνι από τον προσεγγμένο, αλλά κάποιες φορές δυσανάγνωστο, γραφικό χαρακτήρα του «Α».

Αφηρημένα, σχεδίασε με τον δείκτη της ένα «Σ» στα ψίχουλα από τα μπισκότα στο πιάτο της κι έπειτα σήκωσε το βλέμμα της προς την πλατεία. Η αληθινή παραλήπτρια δεν θα είχε ποτέ την ευκαιρία να διαβάσει τίποτε απ' όλα αυτά, κι έτσι, με ζωνρή περιέργεια και μια στάλα τύψεις, άνοιξε το σημειωματάριο στην πρώτη του σελίδα.

Μετά από ελάχιστες λέξεις όμως σταμάτησε, συνειδητοποιώντας ότι θα ήταν προτιμότερο να περίμενε ώσπου να φτάσει στο ξενοδοχείο. Έσφιξε το σημειωματάριο στον κόρφο της, σκώθηκε και περπάτησε ως την πιάτσα των ταξί. «Τολό», είπε με μια αβεβαιότητα. «Ξενοδοχείο Μαρίνα».

Αργότερα το ίδιο βράδυ, στο μικρό μπαλκόνι του δωματίου της, ξανάπασε να διαβάζει το σημειωματάριο.

Όταν πήγα να σε συναντήσω εκείνη τη μέρα στο μικρό αεροδρόμιο της Καλαμάτας κι εσύ δεν εμφανίστηκες, περίμενα είκοσι τέσσερις ώρες μήπως και είχα κάνει λάθος κι ερχόσουν με κάποια επόμενη πτήση. Ή μήπως είχες χάσει την πτήση και δεν είχες τρόπο να επικοινωνήσεις μαζί μου. Έβαλα με το μυαλό μου κάθε λογής δικαιολογία. Εκείνη τη νύχτα, κοιμήθηκα σε ένα κάθισμα πίσω από τα καροτσάκια των αποσκευών. Ο καθαριστής σφουγγάρισε το πάτωμα γύρω από τα πόδια μου και μου έφερε ένα κομμάτι σπανακόπιτα που ετοιμαζόταν να πετάξει η γυναίκα του. Εκείνη κρατούσε την καντίνα του αεροδρομίου και ο γιος τους ήταν ο ελεγκτής των διαβατηρίων – και, φυσικά, ένας ανιψιός τους ήταν στον έλεγχο των αποσκευών κι ένας ξάδερφός τους στον έλεγχο των καρτών επιβίβασης στην πύλη. «Τα μικρά αεροδρόμια είναι οικογενειακές επιχειρήσεις στην Ελλάδα», μου είπε ο καθαριστής όλο καμάρι.

Νωρίς το πρωί την επόμενη μέρα, αναγκάστηκα να φύγω από τον χώρο των Αφίξεων. Ως και η λέξη έμοιαζε να με λοιδореύει. Ήταν μέσα Σεπτέμβρη και δεν αναμενόταν να αφιχθούν άλλες πτήσεις τσάρτερ από τη Μεγάλη Βρετανία. Καμία πιθανότητα να εμφανιστείς ξαφνικά, όπως είχα αφήσει τον εαυτό μου να ελπίζει. Σε πήρα τηλέφωνο, αλλά δεν απάντησες. Όμως ήξερα ότι, αν είχε συμβεί κάτι κακό, θα μου είχε τηλεφωνήσει κάποιος φίλος σου.

Κάθισα για λίγο σε ένα παγκάκι έξω από το αεροδρόμιο, χωρίς να ξέρω τι να κάνω ή πού να πάω. Ξαφνικά, χτύπησε το τηλέφωνό μου. Είχα μήνυμα. Έγρεμα τόσο πολύ καθώς έβαζα το χέρι στην τσέπη να βγάλω το κινητό μου, που μου έπεσε κάτω. Ανάμεσα στον ιστό αράχνης που είχε σχηματιστεί στη ραγισμένη οθόνη, ίσα που διέκρινα τις λέξεις: «Δεν μπορεί να έρθει. Συγγνώμη». Υποθέτω ότι υπαγόρευσες

το μήνυμα σε κάποιον φίλο. Έμεινα να το κοιτάζω για λίγο, χωρίς να μπορώ να πιστέψω στα μάτια μου και με έναν κόμπο στο στομάχι. Μετά, κάλεσα τον αριθμό απ' όπου είχε έρθει το μήνυμα. Καμία απάντηση. Ξανακάλεσα κάμποσες φορές. Με το ίδιο αποτέλεσμα, φυσικά. «Θυμός», «οργή», «λύσσα». Ούτε στο ελάχιστο δεν περιγράφουν αυτές οι λέξεις το πώς ένιωσα. Αυτές είναι μόνο λέξεις. Τούφες αέρα. Τίποτα.

Δεν ήρθε άλλο μήνυμα. Μόνο ένα «Καλό ταξίδι» από τον αδερφό μου αργότερα την ίδια μέρα.

Θα μπορούσα να επιστρέψω κατευθείαν στην Αθήνα, αλλά δεν είχα το κουράγιο να οδηγήσω μπρος-πίσω στον ίδιο δρόμο στον οποίο είχα μόλις οδηγήσει με τόση λαχτάρα και αδημονία. Αισθανόμουν μουνδιασμένος, σχεδόν ανήμπορος να βάλω το κλειδί στη μίζα. Δεν είχα ιδέα πού θα πήγαινα. Δεν με ένοιαζε. Δεν έχω ιδέα πόση ώρα οδηγούσα, αλλά όταν έφτασα στη θάλασσα σταμάτησα. Ακριβώς στην παραλία, εκεί όπου τελείωνε ο δρόμος, υπήρχε μια ταμπέλα που έγραφε «Rooms». Εκεί θα έμενα.

Τις μέρες που ακολούθησαν δεν έκανα σχεδόν τίποτε άλλο πέρα από το να ατενίζω στο Ιόνιο. Η θάλασσα ήταν φουρτουνιασμένη, τα αγριεμένα κύματα έσκαγαν ασταμάτητα πάνω στην αμμουδιά, αντανακλώντας την τρικυμία που αισθανόμουν μέσα μου. Μια τρικυμία που δεν έλεγε να κοπάσει. Ήμουν ανήμπορος να φάω ή να μιλήσω. Υποτίθεται ότι οι άντρες είναι το ισχυρό φύλο, όμως δεν είχα νιώσει ποτέ μου πιο ανίσχυρος. Μου φαίνεται πως, αν είχα πλησιάσει πιο κοντά στη θάλασσα, θα με είχε παρασύρει. Υπήρξαν μέρες που μετά χαράς θα εξαφανιζόμουν κάτω από την αφρισμένη επιφάνειά της.

Ήταν αβάσταχτο το βασανιστήριο να κοιτάζω το κινητό μου, ξανά και ξανά και ξανά, και να βλέπω την κενή, ραγισμένη οθόνη. Χωρίς δεύτερη σκέψη, το έβγαλα από την τσέπη και το πέταξα όσο πιο μακριά στη θάλασσα μπορούσα. Ήταν κάτι λυτρωτικό. Τη στιγμή που το είδα να πέφτει μέσα στο νερό, έπρεπε να αποδεχτώ ότι δεν θα μπορούσα πια να έχω νέα σου. Είχα πλέον αποκοπεί από εσένα, είχα αποκοπεί κι από τον κόσμο όλο.

Ένας Θεός ξέρει τι θα σκεφτόταν για μένα το ευγενικό αντρόγυνό μου που μου νοίκιαζε το δωμάτιο στη Μεθώνη. Πάντως, κάθε βράδυ, μου άφηναν ένα πιάτο κρύο φαΐ και κάθε πρωί το ξαναμάζευαν άθικτο. Ένα πρωί, η γυναίκα έβαλε ένα μπουκέτο φρέσκα λουλούδια στο δωμάτιό μου και, όταν αυτά μαράθηκαν, τα άλλαξε με άλλα. Αντιλαμβανόμουν την καλοσύνη τους, αλλά τίποτα περισσότερο. Δεν αισθανόμουν ούτε πείνα ούτε δίψα. Ούτε καν τη θερμοκρασία. Μια μέρα, στάθηκα κάτω από το ντους ώσπου το νερό πάγωσε, όμως δεν το αισθανόμουν στο δέρμα μου. Μόνο το ρολόι μου έλεγε πως είχε περάσει μία ώρα. Η απελπισία είχε νεκρώσει όλες μου τις αισθήσεις. Οι μέρες ήταν σκοτεινές. Ούτε που ξέρω πώς περνούσα την ώρα μου, πάντως ο χρόνος προχωρούσε. Δεν είχα επίγνωση πόσες ημέρες ή εβδομάδες είχαν περάσει από την ημέρα που σε περίμενα στο αεροδρόμιο, ώσπου μια μέρα με χαιρέτησε ο ιδιοκτήτης της πανσιόν καθώς πήγαινα προς την παραλία. «Καλό μήνα!» μου είπε χαρωπά. «Οκτώβρης! Άλλαξε ο μήνας!» Ήμουν ήδη εκεί σχεδόν δύο εβδομάδες.

Το πλάνο που είχα καταστρώσει για το ταξίδι μας φάνταζε πα γελοίο: γύρος της Πελοποννήσου, μετά πέρασμα στα Κύθηρα με το φεριμπότι και από εκεί άλλο φέρι για την Κρήτη πριν γυρίσουμε με το αεροπλάνο στην Αθήνα και μετά στο Λονδίνο. Μου είχες πει ότι είχες ακριβώς δύο εβδομάδες διακοπές και ο σχολαστικός προγραμματισμός μου θα εξασφάλιζε ότι θα ήσουν πίσω εγκαίρως. Στην Αθήνα, είχα αγοράσει ένα δαχτυλίδι, ένα μονόπετρο από ένα κατάστημα με την επωνυμία Ζολώτας. Τόσο μεγάλη ήταν η αυταπάτη μου. Σχεδιάζα να σου κάνω πρόταση με φόντο το πορφυρό ηλιοβασίλεμα στα δυτικά της Κρήτης. Ακόμα και τώρα, τότε τότε πιάνω τον εαυτό μου να πρωταγωνιστεί σε μια σκηνή που ποτέ δεν διαδραματίστηκε. Ελπίζω μια μέρα να οβήσει για πάντα από το μυαλό μου.

Εκείνο το βράδυ στη Μεθώνη, όπου έκλεισα τα παντζούρια μου να μη βλέπω το ηλιοβασίλεμα, έπρεπε να πάρω μια απόφαση: να επιστρέψω στο Λονδίνο ή να ταξιδέψω μόνος μου. Μέσα στις δύο εβδομάδες που είχα περάσει στην Αθήνα, είχα κάνει πολύ καλή έρευνα. Ο επιμελητής του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης ήταν ιδιαίτερα

εξηγηρητικός. Μου είχε δώσει πρόσβαση σε τόσα κομμάτια του αρχείου ώστε είχα άφθονο υλικό για να ξεκινήσω να γράφω το βιβλίο μου. Αυτό θα μπορούσα να το κάνω και σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου εξίσου εύκολα όσο και στο σπίτι μου. Και μόνο στη σκέψη του Λονδίνου ένιωθα το αίμα μου να παγώνει, καθώς ήξερα ότι θα αναζητούσα διαρκώς το πρόσωπό σου μέσα στο πλήθος. Άλλος ένας λόγος για να παραμείνω στην Ελλάδα λίγο ακόμα ήταν ότι θα απέφευγα τη μελαγχολία του βρετανικού φθινοπώρου.

Μάζεψα τα πράγματά μου, πλήρωσα την πανσιόν κι έφυγα. Δεν βιαζόμουν πια. Τηλεφώνησα στον αδερφό μου από ένα καρτοτηλέφωνο στο χωριό και του ζήτησα να περνάει κάθε βδομάδα από το σπίτι μου για να μαζεύει την αλληλογραφία μου και να τακτοποιεί τυχόν λογαριασμούς. Δεν ήξερα πόσο καιρό θα έλειπα. Η προκαταβολή που είχα εισπράξει από το συμβόλαιο για το βιβλίο μου θα μου έφτανε για να ζήσω έναν χρόνο, εάν ήμουν προσεκτικός. Πριν μπω σε ένα ψιλικάτζίδικο για να αγοράσω σοκολάτες, τσίχλες, νερό και μερικά άλλα πράγματα που θα χρειαζόμουν στο ταξίδι, σταμάτησα μπροστά από μια σκουριασμένη περιστρεφόμενη προθήκη με μερικές σκόρπιες καρτ ποστάλ. Ο μαγαζάτορας μάλλον δεν περίμενε άλλους τουρίστες φέτος, γι' αυτό δεν είχε ανανεώσει το απόθεμά του. Διάλεξα μία που απεικόνιζε το Ενετικό Κάστρο – το οποίο, όλες αυτές τις μέρες, δεν μπήκα καν στον κόπο να επισκεφθώ. Γιατί άραγε; Δεν φαντάστηκα ότι σε ενδιέφερε πού ήμουν, αλλά αισθάνθηκα την ξαφνική επιθυμία να επικοινωνήσω μαζί σου. Ίσως απλώς και μόνο για να σπάσω τη σιωπή που είχε μπει ανάμεσά μας. Ή μήπως μόνο και μόνο για να απαλύνω τη μοναξιά μου; Δεν μπορούσα πια να είμαι ο άνθρωπος που έπαιζε με ένα κινητό ώστε να μοιάζει πως έχει φίλους και ραντεβού, αλλά μπορούσα να είμαι ο άνθρωπος που ασχολιόταν με το να γράψει μια κάρτα και να βρει γραμματόσημο.

Θα ήταν ένας τρόπος να σου «μιλήσω» χωρίς να περιμένω απάντηση – ένας διάλογος-μονόλογος. Μου άρεσε η ιδέα. Ίσως μάλιστα και να σε έκανα να μετανιώσεις που δεν είχες έρθει.

Ο μαγαζάτορας κόλλησε κάμποσα γραμματόσημα πάνω στην καρτ ποστάλ μου και μετά έβαλε σε μια σακούλα τα άλλα πράγματα που είχα αγοράσει.

«Καλό ταξίδι!» μου είπε στα ελληνικά.

«Ευχαριστώ», απάντησα, καθώς ήταν μία από τις λίγες ελληνικές φράσεις που είχα ήδη μάθει.

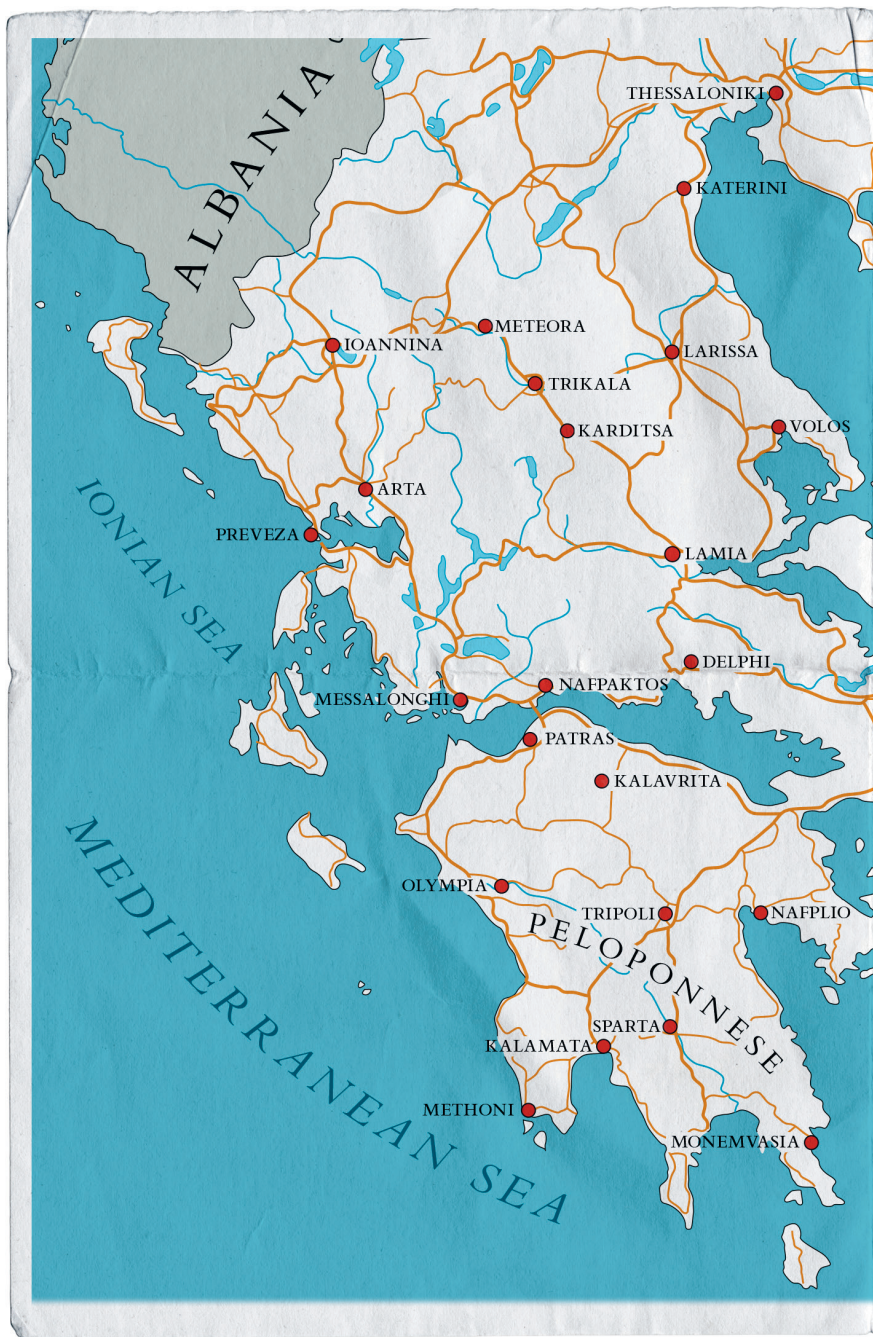
Ακούμπησα την κάρτα στην οροφή του αυτοκινήτου, σου έγρραψα μερικές γραμμές και την έριξα σε ένα ταχυδρομικό κουτί εκεί κοντά.

Είχα απόλυτη ελευθερία να πάω όπου ήθελα, κι όμως είναι παράξενο πόσο αποπροσανατολιστική μπορεί να είναι η τόση ελευθερία. Κάθισα στο αυτοκίνητο κοιτάζοντας τον χάρτη για τουλάχιστον μία ώρα και χρειάστηκε να επιστρατεύσω όλη μου τη θέληση για να βάλω μπρος και να ξεκινήσω. Ήξερα ότι θα πήγαινα ανατολικά, γιατί στα δυτικά ήταν η θάλασσα, αλλά δεν είχα κάποιον συγκεκριμένο προορισμό κατά νου και δεν είχα ιδέα πού θα με έβγαζε το ένστικτό μου ή το πεπρωμένο μου. Ήταν η αρχή του ταξιδιού μου. Αυτό μόνο ήξερα.

Τις εβδομάδες και τους μήνες που ακολούθησαν, όπου κι αν σταματούσα, ο κόσμος μού μιλούσε. Οι περισσότεροι μου φέρονταν με θέρμη και καλοσύνη και, όποτε αυτό δεν συνέβαινε αμέσως, οι απόπειρές μου να μιλήσω ελληνικά συχνά έσπαγαν τον πάγο. Πολλοί μου είπαν ιστορίες. Τις άκουγα και τις κατέγραφα, μαθαίνοντας κάθε μέρα εκπληκτικά πράγματα γι' αυτή τη χώρα, αλλά και ανακαλύπτοντας καινούρια πράγματα για τον εαυτό μου. Οι φωνές των ξένων ανθρώπων ξεχύθηκαν μέσα στο κενό και γέμισαν τη σιωπή που είχες αφήσει.

Κάποιες από τις τοποθεσίες των ιστοριών θα τις αναγνωρίσεις από τις καρτ ποστάλ. Ποιος ξέρει αν αυτά που μου διηγήθηκε ο κόσμος ήταν αλήθεια ή ψέματα; Υποψιάζομαι ότι κάποια θα είναι παντελώς μυθεύματα, άλλα απλώς υπερβολές – ίσως όμως κάποια να είναι αληθινά. Ας το κρίνεις εσύ.

Οκτώβριος 2015

Η ομορφιά της Πελοποννήσου, απ' όπου ουσιαστικά ξεκίνησε το ταξίδι μου, δεν στάθηκε ικανή να μαλακώσει τον πόνο μου. Αντίθετα, με έκανε να πονάω ακόμα πιο πολύ. Αισθανόμουν να με καταφρονεί όλη αυτή η πληρότητα γύρω μου, η οργιώδης βλάστηση, ο τρόπος που η ίδια η φύση έμοιαζε να σφύζει από ζωή και υγεία. Το τοπίο βρισκόταν σε πλήρη αντίθεση με τη διάθεσή μου και τίποτα δεν μπορούσε να με περισπάσει από τη νοσταλγία που αισθανόμουν. Είχα θρέψει τόσες ελπίδες για το μέλλον μας και μου ήταν αδύνατον να σταματήσω να τις αναπολώ. Τους μήνες που ακολούθησαν, έμαθα πως όσο προσπαθείς να ξεχάσεις κάτι, τόσο περισσότερο το θυμάσαι. Τα βράδια έπινα για να αναισθητοποιούμαι και να μπορώ να κοιμηθώ, αλλά πολύ σύντομα άρχισα να τρέμω το κρεβάτι. Ο ύπνος που με έπαιρνε ήταν σαν ένα βαθύ, σκοτεινό πηγάδι με εφιάλτες που με παρέσυραν στα έγκατά του. Μια φορά, οι ιδιοκτήτες του πανδοχείου στη Μεθώνη έτρεξαν στο δωμάτιό μου στις τέσσερις τα χαράματα. Ούρλιαζα στον ύπνο μου τόσο που νόμιζαν ότι κάποιος με σκότωνε. Σε κάθε μου όνειρο εσύ. Όμως τα όνειρα ήταν άσχημα. Όνειρα θλιβερά. Το υποσυνείδητό μου δεν με άφηνε να σε ξεχάσω. Όχι ακόμα τουλάχιστον.

Ωστόσο, δεν ήταν σφάλμα που ξεκίνησα αυτό το ταξίδι. Όπου και να πήγαινα, η δυστυχία μου θα με ακολουθούσε. Αν είχα επιστρέψει στο Λονδίνο, τα πράγματα θα ήταν χειρότερα, γιατί στην αρχή οι φίλοι μου θα με κοιτούσαν όλο συμπόνια, σαν χαροκάμενο, αλλά μέσα σε λίγες εβδομάδες θα περίμεναν να έχω ανακτήσει τον παλιό καλό μου εαυτό. Εδώ, μπορούσα να είμαι ξένος

μεταξύ ξένων και, αν φρόντιζα να μετακινούμαι τακτικά, ο κόσμος δεν θα προλάβαινε να γνωρίσει ποτέ τον «παλιό καλό μου εαυτό». Μπορούσα να επινοήσω έναν καινούριο εαυτό ανάμεσα σε ανθρώπους που δεν είχαν ιδέα τι είχε προηγηθεί. Στον ξένο τόπο, μπορούσα τουλάχιστον να παριστάνω ότι είχα τον έλεγχο του εαυτού μου.

Ο κόσμος πάντα θέλει να στέλνει τους ξένους επισκέπτες στα αγαπημένα του μέρη. Έτσι και οι οικοδεσπότες μου στη Μεθώνη επέμεναν να πάω στο Ναύπλιο. «Είναι η πιο όμορφη πόλη της Ελλάδας. Και η πιο ρομαντική», μου έλεγαν.

Έσκασα ένα βεβιασμένο χαμόγελο καθώς μου έδειχναν στον χάρτη πού είναι.

Είτε είναι η ομορφότερη πόλη της Ελλάδας είτε όχι, το σίγουρο είναι ότι το Ναύπλιο με μάγεψε. Η κεντρική του πλατεία είναι η ομορφότερη κεντρική πλατεία που έχω δει ποτέ μου. Σαν μια πελώρια αίθουσα χορού με σκεπή τον ουρανό. Οι μαρμάρινες πλάκες που την καλύπτουν είναι λείες και αστραφτερά καθαρές και, ακόμα και τα ψυχρά βράδια του φθινοπώρου, τα πανέμορφα σπίτια ολόγυρα σε προστατεύουν από το παραμικρό αεράκι. Τους τοίχους αυτής της «αίθουσας χορού» κοσμεί ένα κολάζ από εικόνες της ελληνικής ιστορίας: ένα πρώην τζαμί του δέκατου έκτου αιώνα, ένα ενετικό οπλοστάσιο, καλαίσθητα νεοκλασικά και μερικά κομψά δείγματα αρχιτεκτονικής του εικοστού αιώνα. Χτισμένο πλάι στη θάλασσα, με τρία κάστρα και ιστορία που εκτείνεται ως τα βάθη της αρχαιότητας, το Ναύπλιο ήταν η πρώτη πρωτεύουσα του σύγχρονου ελληνικού κράτους, από το 1829 ως το 1834 – πράγμα που φαίνεται να παίζει κάποιον ρόλο.

Πέρασα πολλές ώρες εκεί, παρατηρώντας τους περαστικούς.

Ένα βράδυ, στο Ναύπλιο δέχτηκα ευχαρίστως την ευκαιρία να συζητήσω λίγο με ένα ζευγάρι, το οποίο όμως δεν απέφυγε να σχολιάσει το γεγονός ότι ήμουν μόνος μου.

«Η σύζυγός σου...» ρώτησε η γυναίκα. «Δεν είναι μαζί σου;»

Η ερώτησή της γεννούσε τόσες παραδοχές, αλλά δεν μπήκα στον κόπο να τις επισημάνω. Ευτυχώς παρενέβη ο άντρας της, καθώς διαισθάνθηκε ότι ίσως παραήταν αδιάκριτη η ερώτηση.

«Μετά την περίπτωση του Αδαμάκου», είπε, «ο κόσμος στο Ναύπλιο βλέπει καχύποπτα τους άντρες που κάθονται ολομόναχοι».

«Την περίπτωση Αδαμάκου;» ρώτησα.

«Φαντάζομαι ότι δεν έφτασε ως τις ειδήσεις της Αγγλίας», είπε εκείνος.

Και είχε, βεβαίως, δίκιο. Τα θέματα ελληνικού ενδιαφέροντος στον βρετανικό Τύπο συνήθως έχουν σχέση με την οικονομία ή, στις μέρες μας, με την προσφυγική κρίση. Σπάνια ασχολούνται με οπδήποτε άλλο.

«Ήταν, που λες, ένας που καθόταν συχνά εδώ μόνος του», είπε ο άντρας.

«Επί είκοσι πέντε χρόνια!» συμπλήρωσε η γυναίκα του για να το υπογραμμίσει.

«Είχε γίνει μεγάλο θέμα εδώ...»

«Δεν του άρεσαν οι άνθρωποι;» έκανα μια εικασία.

«Ασφαλώς υπήρχαν άνθρωποι που δεν συμπαθούσε», είπε η γυναίκα αινιγματικά.

«Ήταν από τη Μάνη», πρόσθεσε ο άντρας με σκοτεινό ύφος, σκύβοντας μπροστά μην τυχόν και ακουστεί σε κάποιο διπλανό τραπέζι.

Δεν είχα πάει ποτέ στη Μάνη, μια περιοχή στη νότια Πελοπόννησο αρκετά μακριά από το Ναύπλιο, όμως ήξερα ότι, τον παλιό καιρό, οι Μανιάτες κρατούσαν βεντέτα αν θιγόταν η τιμή τους. Νωρίτερα εκείνη τη μέρα είχα διαβάσει κάτι σχετικά με ένα τραγικό περιστατικό που είχε διαδραματιστεί στις αρχές του δέκατου ένατου αιώνα, κάπου κοντά στην καφετέρια όπου καθόμασταν. Ο Ιωάννης Καποδίστριας, ο πρώτος κυβερνήτης του νεοσύστατου ελληνικού κράτους, είχε συλλάβει μέλη μιας εξέχουσας οικογένειας επαναστατών από τη Μάνη. Για εκδίκηση, δύο από τους συγγενείς τους έστησαν καρτέρι στον Καποδίστρια την ώρα που πήγαινε στην εκκλησία. Ο ένας τον πυροβόλησε, αλλά αστόχησε. Μετά όμως ο Καποδίστριας δέχτηκε μια μαχαίριά κι

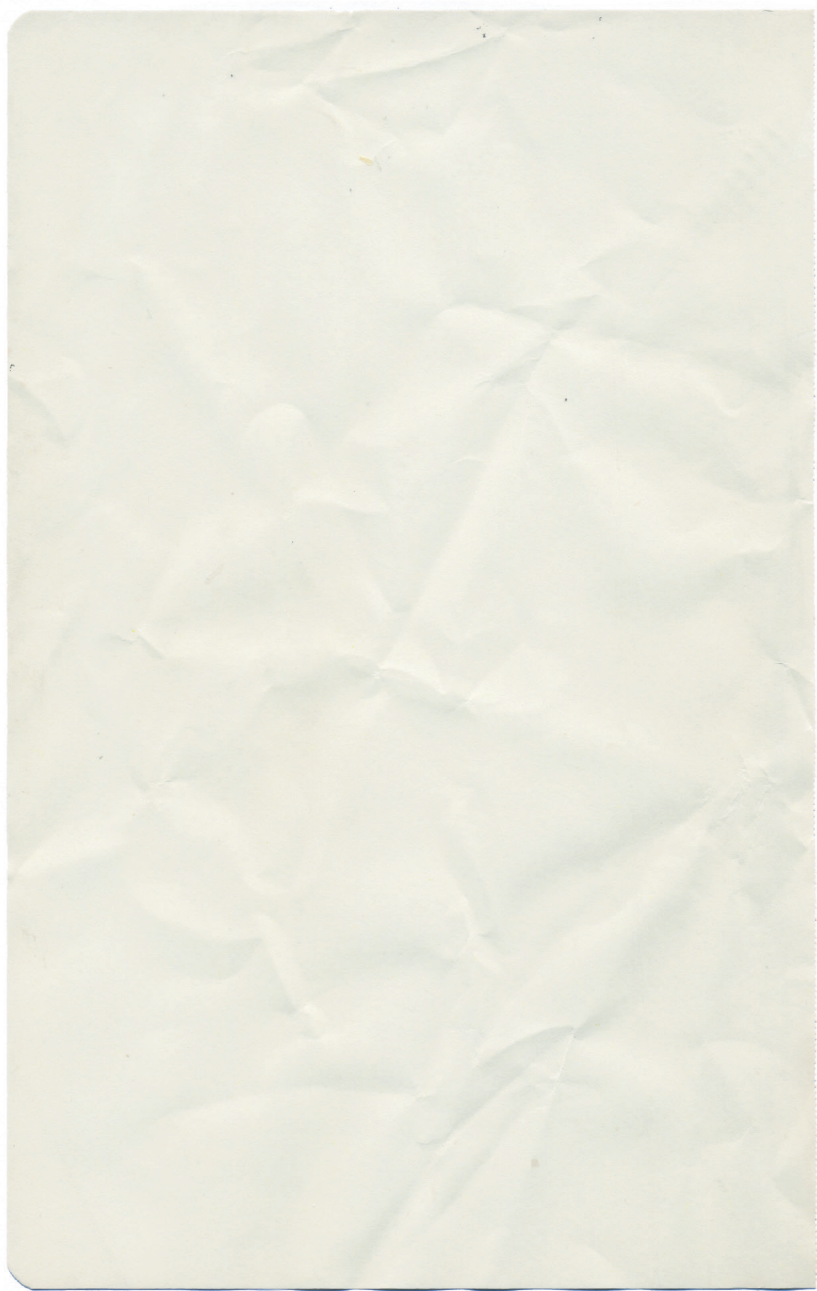
ένας δεύτερος πυροβολισμός τον βρήκε στο κεφάλι. Η βία τροφοδό-
τησε τη βία. Οι δολοφόνοι εκτελέστηκαν λίγο αργότερα.

«Το ξέρεις πως η σφαίρα βρίσκεται σφηνωμένη στον τοίχο της
εκκλησίας του Αγίου Σπυρίδωνα, εδώ πιο κάτω;» είπε ο άντρας, δεί-
χνοντάς μου μια πέτρινη σκάλα που έβγαζε στον από πάνω δρόμο.

«Την είδα σήμερα», του απάντησα.

«Πρόσεχε μη θίξεις ποτέ κανέναν Μανιάτη», είπε. «Πολλές θανά-
σιμες βεντέτες επιζούν ως και στις μέρες μας».

Και μετά, μου είπε αυτή την ιστορία. Όσοπου να την τελειώσει,
ήξερα πως θα ακολουθούσα τη συμβουλή του.

ΤΟ ΑΓΟΡΙ
ΜΕ ΤΟ ΑΣΗΜΙ
ΚΟΣΤΟΥΜΙ

CARTE POSTALE

Naplio

ΤΟ ΑΓΟΡΙ ΜΕ ΤΟ ΑΣΗΜΙ ΚΟΣΤΟΥΜΙ

Η καρδιά της πόλης του Ναυπλίου χτυπά στην τεράστια κεντρική πλατεία του. Πλήθος κόσμου την επισκέπτεται κάθε μέρα, για κουβέντα, παιχνίδι, χάζι, ποτό, και τα Σαββατοκύριακα δυσκολεύεσαι να βρεις έστω ένα τραπέζι ελεύθερο στις καφετέριες.

Σαν να τους έλκει κάποια βαρυτική δύναμη, ζευγάρια κάθε ηλικίας συρρέουν κατηφορίζοντας τα ενετικά σοκάκια, περπατώντας δυο δυο, σαν πλάσματα βγαλμένα από την κιβωτό. Ένα ζευγάρι ηλικιωμένων κάνει τη βόλτα του γύρω από την πλατεία κάθε βράδυ εδώ και πέντε δεκαετίες, πάντα στον ρυθμό των χτύπων του ρολογιού. Και μολονότι ο άντρας τώρα πια στηρίζεται σε μπαστούνι, ο ρυθμός τους έχει παραμείνει αμετάβλητος.

Σε μικρή απόσταση πίσω τους, ακολουθούν δύο ευπαρουσίαστοι άντρες, ο ένας νεότερος από τον άλλον. Σε άλλες πόλεις μπορεί να αισθάνονταν ελεύθεροι να περπατήσουν αγκαζέ. Ο ένας έχει πλούσια άσπρα μαλλιά σαν τρίχωμα περσικής γάτας, ενώ ο άλλος είναι κοντοκουρεμένος σαν αρουραίος των αγρών. Φορούν σπορ ακριβά ρούχα κι έχουν από ένα παστέλ κασμιρένιο πουλόβερ ριγμένο στους ώμους με τα μανίκια δεμένα μπροστά τους. Πηγαίνουν και κάθονται σε ένα τραπέζι ενός από τα πιο καινούρια καφέ-μπαρ. Είναι ευκατάστατοι Αθηναίοι που έχουν έρθει για το Σαββατοκύριακο.

Μια γυναίκα σε προχωρημένη εγκυμοσύνη κάνει μαζί με τον άντρα της τον γύρο της πλατείας σε βραδύτερους ρυθμούς. Είναι στις μέρες της από καιρό και ελπίζει ο παλμός του περιπάτου τους να παρακινήσει το μωρό να ξεκινήσει το ταξίδι του προς τον έξω

